

Ekonomska aktivnost

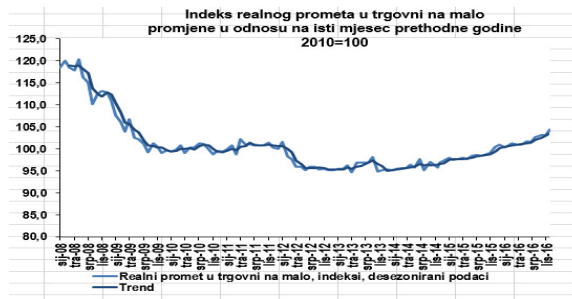
Rast industrijske proizvodnje od +7,1% u studenom, 22. mjesec u nizu, a prometa u trgovini na malo za +2,7%. U 2016. HUP scor Hrvatske, napredak u reformama, na 34 boda od 100 viši za 1 p.b.

Visoki rast industrijske proizvodnje od +7,1% , prerađivačke industrije +6,3% u studenom na godišnjoj razini 22. mjesec u nizu. Na mjesečnoj razini rast industrijske

proizvodnje u studenom +3,7% a prerađivačke industrije +4,6%. Za razdoblje siječanj-studen 2016. industrijska proizvodnja porasla je +4,1%, prerađivačka industrija

+4,5%. Ukupni promet industrije u listopadu je manji -5,9% na godišnjoj razini . Za razdoblje siječanj-listopad ukupni promet industrije manji je -4,5%, na domaćem tržištu -6,7% , a na vanjskom -1,2%. Na strani potražnje realni promet u trgovini na malo raste 27. mjesec u nizu u studenom sa +2,7%. U 2016. turizam ruši rekorde. Ostvareno je 91,3 milijuna noćenja i 16,3 milijuna dolazaka turista i očekuje

se oko 9.5 milijardi eura turističke potrošnje. U 2016. HUP skor, indikator napredaka Hrvatske u reformama, je samo jedan bod viši na 34 od 100 bodova dok je u EU CEE u rasponu od 50-70 bodova. Robni izvoz Hrvatske kao udio u BDP-u povećao se sa 19% u 2008. na 26,3% u 2015. ali još uvijek bitno zaostaje za EU CEE zemljama. U Slovačkoj je udio robnog izvoza u BDP-u 86.6% , najviše u EU28 uz Belgiju , Češkoj 85,5% , Mađarskoj 81.1% Sloveniji 74.7% te u Poljskoj 41.6%.

Životni standard i raspoloženje potrošača

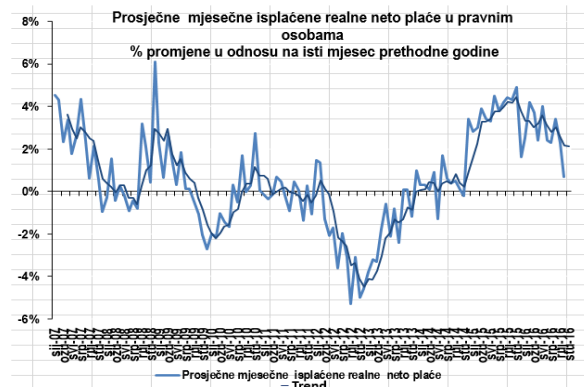
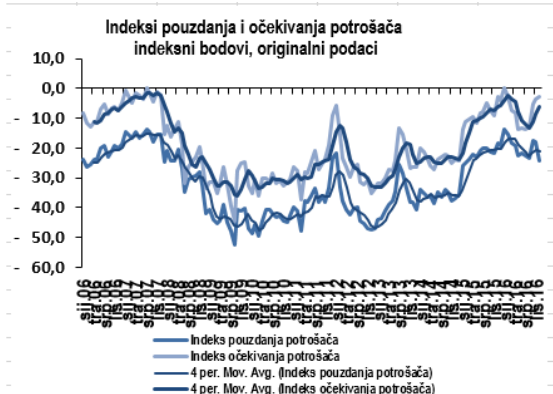
Trend rasta isplaćene prosječne realne neto plaće 22. mjesec u nizu usporava na +0,7% u listopadu. Hrvatska po stvarnoj individualnoj potrošnji po stanovniku 27. u EU ispred Bugarske

U listopadu trend od 23 mjeseca rasta isplaćenih realnih prosječnih neto plaća u pravnim osobama usporava se na +0,7%, na godišnjoj razini, a nominalno je neto plaća viša samo +0,2%. Na mjesečnoj razini u

listopadu prosječna isplaćena neto plaća nominalno je viša za +0,3%, ali realno niža za -0,1% i iznosila je 5.642 kune. Nastavlja se trend najviše isplaćene neto plaće u djelatnosti zračni prijevoz u iznosu

9.802 kune, dok se na mjesto najniže isplaćene neto plaće vraća djelatnost proizvodnja obuće sa 3.395 kuna. Rast isplaćene neto prosječne plaće u prvih deset mjeseci 2016. bilježi +2,7% realno , +1,8% nominalno, a iznosila je 5.658 kuna. Za listopad medijalna neto isplaćena plaća iznosila je 4.756 kuna i niža je od prosječne za 886 kuna. U 2015. stvarna individualna potrošnja (AIC) po stanovniku u državama članicama Europske unije varira između 53%

i 137% europskog prosjeka. Hrvatska je prema konačnim podacima za 2015. o stvarnoj individualnoj potrošnji po stanovniku na 27. mjestu u EU na 58% prosjeka EU, uz pad od 1 postotnog boda prema 2013. Iza Rumunjske koja je na 59% uz najbrži rast u EU u odnosu na 2013. kada je bila na 54%. Iza Hrvatske je samo Bugarska koja je porasla sa 49% prosjeka u 2013. na 53% prosjeka EU u 2015. Daljnji porast pozitivnih očekivanja potrošača te pad pouzdanja potrošača u studenom

Tržište rada

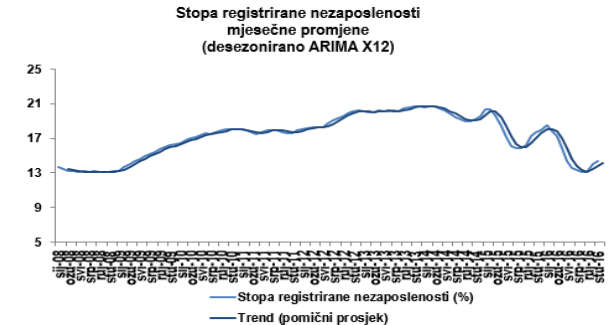
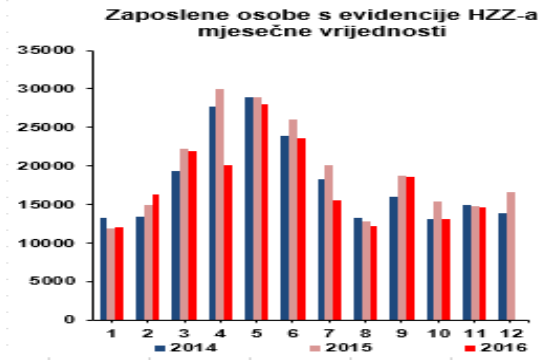
U studenom pad broja zaposlenih u pravnim osobama za -1,0% prema listopadu, a za I-XI pad -1,2%. Rast broja nezaposlenih na 232.267 . Povećanje stope registrirane nezaposlenosti na 14,4%

U studenom broj ukupno zaposlenih smanjen je za -1,1% na mjesečnoj razini i iznosio je 1.377.159. U pravnim osobama radilo 1.172.091 osoba, -0,7% manje na godišnjoj razini, a manje -1,0% u odnosu na

listopad. Za prvih jedanaest mjeseci zaposlenih u pravnim osobama je manje za -1,2%. U studenom povećanje za +2,9% ili 6.564 evidentiranih nezaposlenih osoba na 232.267 drugi mjesec u nizu, ali bitno manje za -18,4% ili 52.390 osoba manje nego u istom mjesecu

2015. Od novo prijavljenih 30.507 nezaposlenih, 88% je sa radnim iskustvom. Od 23.943 osobe koje su prestale biti na evidenciji nezaposlenih samo 61% ili 14.675 osoba se zaposlilo, a 9.268 osoba ili 39% je brisano iz evidencije nezaposlenih. Na temelju radnog odnosa je zaposleno 11.851 osoba što je -12% manje nego u studenom 2015., od toga najviše u

prerađivačkoj industriji 18,2%, trgovini 16,6% i administraciji 11,2%. Prema prethodnim mjesecima udio zaposlenih na određeno vrijeme u studenom u blagom je padu, ali još uvijek visokih 86,7%. Porasle su potrebe za radnicima za 12,7% prema studenom 2015. godine na ukupno 16.836 slobodnih radnih mjesta. Stopa registrirane nezaposlenosti u porastu za 0,4 postotna boda na 14,4% u studenom 2016.

Financijsko tržište i inflacija

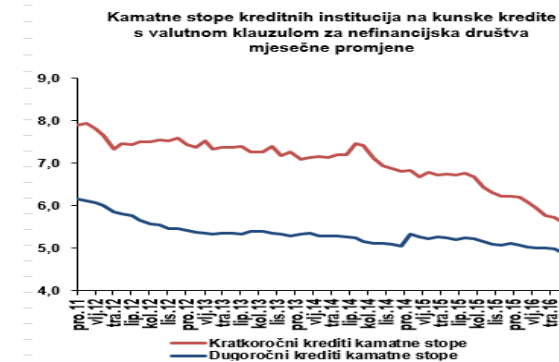
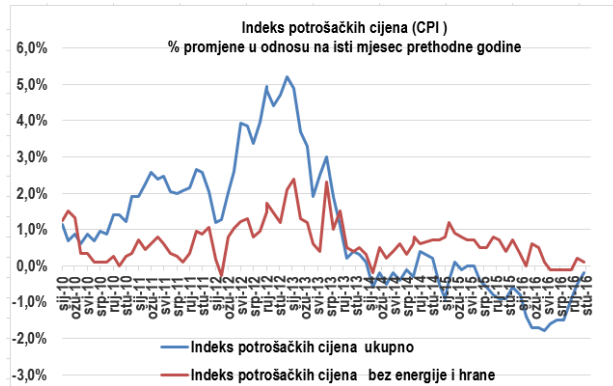
U studenom pad cijena samo -0,2% godišnje uz mjesečnu stagnaciju. Temeljna inflacija na +0,1%. Agencija S&P potvrdila neinvesticijski BB rejting Hrvatske, poboljšala izgleda na stabilne

U studenom nastavlja se usporavanje pada cijena mjereno indeksom potrošačkih cijena na -0,2% na godišnjoj razini u odnosu na -0,5% u listopadu. Cijene su na mjesečnoj razini stagnirale, a na godišnjem prosjeku niže su -1,2%. U

studenom temeljna bilježi skroman rast od samo +0,1% na godišnjoj razini. Agencija Standard&Poor (S&P) zadržala je kreditni rejting Hrvatske za dugoročno zaduživanje u stranoj valuti na BB, a za kratkoročno zaduživanje na B uz promjenu trenda sa negativnog na

stabilni. Ohrabrujući pozitivni pomak počiva na ocjeni smanjenja političkog i fiskalnog rizika, početku smanjivanja visokog javnog duga, većem od očekivanog gospodarskom rastu i smanjenju proračunskog deficita. Upućen je signal Vladi za dinimiziranjem i intenziviranjem strukturnih reformi očekujući njihov pozitivan doprinos fiskalnoj konsolidaciji i kvalitetnom održivom rastu. Hrvatska je po

kreditnom rejtingu S&P, ostala dvije razine ispod investicijskog, a u EU28 ispred je samo Cipra i Grčke. S&P je posljednji puta povećao rejting Hrvatske u 2004. godini s 'BBB-' na 'BBB'. U prvih devet mjeseci 2017. bankarski sektor bilježi pozitivne rezultate; rast bruto operativnih prihoda za +11,7%, operativnih troškova za +3,4%, prinos na aktivu je 1,1%, a prinos na kapital 6,6% uz bruto dobit od 5,0 milijardi kuna. Hrvatska premija rizika smanjila se u prosincu 2016. na 215 bazna boda.

Premija rizika, Credit default swap (CDS), Spread 5-godina, bazni bodovi

Izvor : CEE Macro /Fixed Income Daily Erste Bank, HUB Pregled , Deutsche Bank Research

Država	4.5.2015	5.6.2015	30.6.2015	10.7.2015	rujan 2015	listopad 2015	2.12.2015	31.12.2015	1.2.2016	1.3.2016	31.3.2016	29.4.2016	31.5.2016	30.6.2016	29.7.2016	25.8.2016	30.9.2016	31.10.2016	30.11.2016	30.12.2016
Hrvatska	278	267	271	271	281	294	292	301	290	284	269	251	253	237	233	219	200	201	223	215
Češka	48	48	50	51	47	50	51	51	46	46	43	41	41	41	40	41	41	40	44	43
Mađarska	137	143	160	163	168	167	158	162	160	159	150	144	140	159	141	135	119	116	135	127
Poljska	58	66	76	80	74	73	72	72	87	92	88	85	85	90	87	77	74	75	81	80
Rumunjska	111	116	130	133	126	129	131	130	125	126	119	114	115	126	121	112	103	102	113	112

Vanjska trgovina i svijet

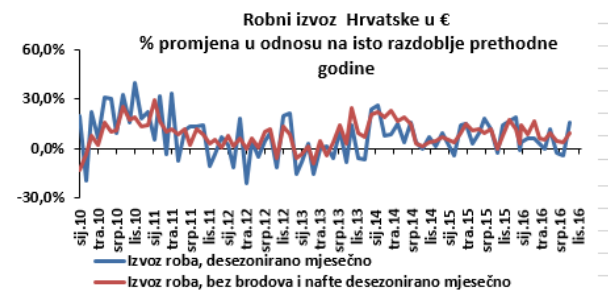
U razdoblju siječanj-listopad 2016. deficit vanjskotrgovinske razmjene 61.8%.Industrijska proizvodnja raste u EU28 +0.5%, u Njemačkoj +1.1%. FED povećao bazični kamatnjak za 0,25 p.b. ECB zadržao nultu kamatnu stopu i produljio kvantitativno popuštanje do 12 2017.

Prema preliminarnim podacima u razdoblju siječanj-listopad 2016. izvoz je rastao +2.9%, uvoz +2.4%, a pokrivenost izvoza uvozom ostala je na niskih 61.8%. U listopadu industrijska proizvodnja je porasla u EU28 za +0,5%, a u euro zoni za +0,6% na godišnjoj razini, dok se na mjesečnoj razini bilježi pad u EU28 za -0,3% a u euro zoni -0,1%. Rast

industrijske proizvodnje u zemljama vanjskotrgovačkim partnerima Hrvatske u Njemačkoj je +1,1%, a u Italiji +1,3%. U SAD, FED je nakon godinu dana podigao primarnu kamatnu stopu za 0,25 postotnih bodova na 0,50%-0,75% na podlozi pada stope nezaposlenosti, rasta inflatornih očekivanja i prognoze povećanja rasta BDP SAD sa +2,0%

na +2,1% u 2017. uvažavajući istodobno neizvjesnosti u pogledu nagovještaja buduće ekspanzivne fiskalne politike SAD novoga predsjednika Donalda Trumpa. FED sada očekuje da bi se bazična kamata trebala podizati ne dva već tri puta godišnje u sljedeće dvije godine i da bi do kraja 2019. mogla dostići razinu od 3%. ECB je zadržao glavnu refinancirajuću

stopu nepromijenjenu na nuli i depozitnu stopu na -0,4% te produljio program kupnje obveznica u euro zoni do prosinca 2017. godine uz smanjenje od travnja mjesečnog obima kupnje sa 80 na 60 milijardi eura. Razlozi produljenja programa otkupa imovine na ukupno najmanje 2.3 trilijuna eura do 2019., su slabi očekivani inflacijski pritisci od svega 0,6% godišnje, političke nestabilnosti i neadekvatne reforme vlada u euro zoni radi obnove održivog rasta i stvaranja novih radnih mjesta.

Indikator poslovne klime Euro zone (BCI)
mjesečne promjene

